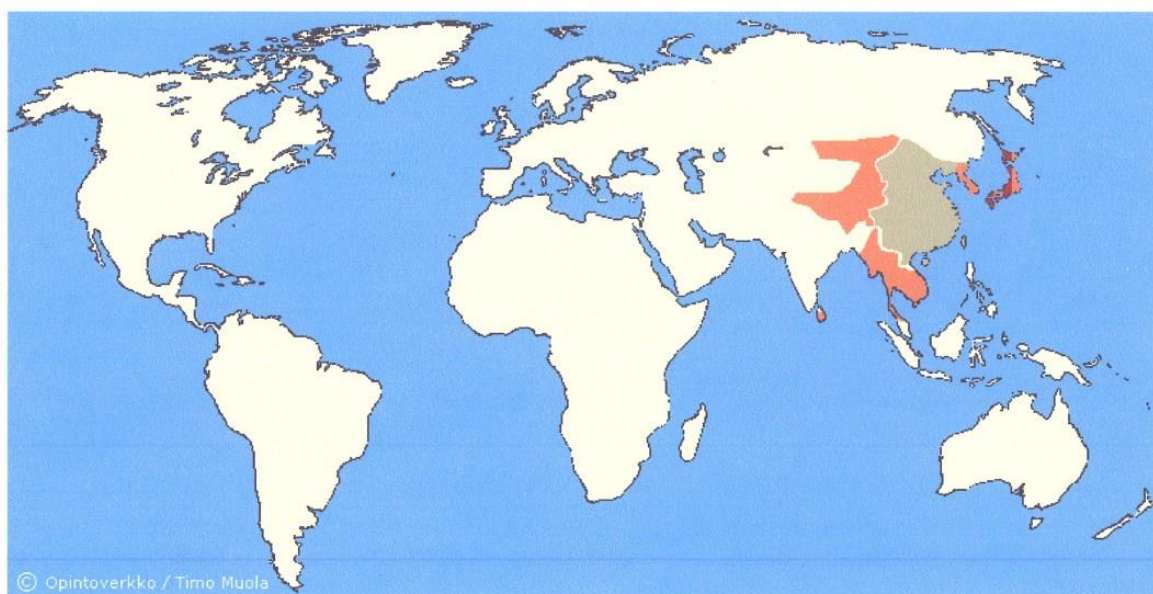

Japanin uskonnot

SL

Japanin uskontojen levinneisyys. Vaalea: Kiinan uskonnot sekoitettuna – Oranssi: Buddhalaisuus – Punainen: Shintolaisuus

Japanilaisten arjessa sekoittuvista uskonnoista tärkeimmät ovat **shintolaisuus** ja **buddhalaisuus**. Useat japanilaiset kannattavat myös

zenbuddhalaisuutta ja kungfutselaisuutta. Japanissa asuu noin 127 miljoonaa ihmistä, joista noin 106 miljoonaa kannattaa shintolaisuutta ja noin 96 miljoonaa buddhalaisuutta.

Shintolaisuus

Shintolaisuus syntyi 300-500 eKr. Sillä ei ole perustajaa, vaan se on muotoutunut Japanissa tuhansissa vuosissa. Se on **etninen** usko, eli sitä ei harjoiteta muualla, kuin Japanissa, sillä Japanin luonto ja yhteisö liittyvät siihen niin vahvasti. Shintolaisissa pyhäköissä järjestetään yleensä kaikki **yhteisölliset seremoniat**, kuten häät.

Shintolaisuuden yksi tärkeimmistä käsitteistä on **kami**. Kamia ei voi kääntää muille kielille ainakaan kovin helposti, sillä se voi tarkoittaa mitä tahansa, jossa japanilainen tuntee pyhyiden. Esimerkiksi esi-isät, puut, puhuttelevat maisemat, eläimet, sankarit, jumalaolennot, kuten Inari (kuva alempana) ja tietyt paikat, kuten Fuji-vuori, sekä jotkin ihmisen tekemät esineet, kuten teekuppi. **Šinto** tarkoittaa kamin tietä.

Japanin ensimmäisen keisarin sanottiin olevan auringon kamin, Amaterasun jälkeläinen. Kaikki hänen jälkeläisensäkin olivat siis tietysti kameja. Tai niin ainakin uskottiin, kunnes toisen maailmansodan Japanin tappio jälkeen keisari joutui ilmoittamaan, ettei ole kami. Auringon kamin merkitys näkyy edelleen esim. Japanin lipun keskellä nousevana aurinkona.

Kamin asuinpaikan läheisyyteen on rakennettu usein pyhäkkö, jonka erottaa muusta ympäristöstä **torii** portti (ensimmäinen kuva). Kamin luo täytyy tulla puhtaana ja kunnioittavana. Jo toriin alta kulkeminen puhdistaa, mutta tulijan täytyy myös puhdistautua rituaalisesti pyhäkön alueella putsaamalla kädet ja suu. Näin hän puhdistautuu sisäisesti ja ulkoisesti. Pyhäkköön astuessaan vierailija kilistää kelloa ja taputtaa kahdesti herättäen kamin huomion. Sitten hän kumartaa. Pappit toimivat pyhäköissä ihmisen ja kamin välisenä tienä. Pyhäköissä käydään yleensä shintolaisina pyhäpäivinä. Monille uskonto merkitseekin osallistumista miltei kaikille japanilaisille yhteisiin juhliin. Lapsille pidetään syntymäjuhla temppelissä 1 kuukautisena. Sitä tärkeämpiä ovat 3, 5 ja 7 vuotisjuhlat. Tytöt käyvät perinteisesti puettuna 3 ja 7 vuotiaina temppelissä, kun taas pojat 3 ja 5 vuotiaina. Monet kävijät jättävät viestinsä, toiveensa tai rukouksensa laattaan tai lapussa sitä varten pystytettyyn telineeseen. Lappunsa voi myös kiinnittää jokaisen temppelin pihalla kasvavaan Sakaki-puuhun. Ennen lähtöäänkin ^{kevijs} ~~hän~~ vielä kumartaa. Pappi voidaan kutsua muuallekin pyhittämään esim. uusi auto.

Shintolaisuuteen ei liity moraaliset opit, eli myöskään käsite synnistä. Sen sijaan on hyvin tärkeää "säilyttää kasvonsa". Kasvot säilyttää jos osaa kunnioittaa toisia, olla kohtelias, täyttää odotukset, esim. koulussa arvosanoilla ja hyvällä käyttäytymisellä yhteisöllisissä juhlissa ja muutenkin. Jos menettää kasvonsa, saattaa itsensä ja koko perheensä häpeään.

Buddhalaisuus

Buddhalaisuus on saanut todennäköisesti alkunsa 300 eKr. Siddharta Gautaman valaistuttua. Se on jakautunut moneksi erilaiseksi ”poluksi”, mutta Japanissa niistä noudatetaan vain mahajanaa, eli buddhalaisuutta, jossa kaikilla, myös niillä, jotka eivät ole munkkeja tai nunnia, on mahdollisuus valaistua ja zenbuddhalaisuutta (selitys myöhemmin).

Mahajanassa **buddhat** ovat keskeisessä osassa, eivätkä japanilaiset edes välttämättä erota Siddharta Gautamaa muista buddhista. Heille erityisen tärkeä buddha on Amida, jonka nimen lausuminen saa ihmisen puhtaaseen tilaan.

Esi-isät eivät ole hyvin tärkeitä vain shintolaisille, vaan myös buddhalaisille. Buddhalaiset tarjoavat ruokaa esi-isilleen ja keskustelevat heille päivän tapahtumista. Japanilaiset eivät tahdo esi-isiensä suuttuvan heille ja siksi he tekevätkin edellä mainittuja asioita. Heidän jumalalliset nimensä kirjoitetaan muistolaattoihin. Näitä laattoja säilytetään ihmisen korkeudella **butunda** hyllyllä. Katon rajassa sen yläpuolella on yleensä shintolainen jumalahylly **kamidana**. Syksyllä japanilaiset viettävät **Bon**-juhlaa esi-isiensä kunniaksi. Silloin poltetaan tulia ja laitetaan lyhtyjä vesistöihin. Tämän tapaisia juhlia järjestetään Japanissa paljon muitakin.

Japanissa buddhalaispappi huolehtii hengellisistä juhlista, kuten hautajaisista. Sairauksia ja kuolemaa pidetään yleisesti epäpuhtaina Japanissa, mutta buddhalaisuudessa kuolemaa pidetään uuden alkuna uudelleensyntymisen uskossa. Hautajaisriittejä varten on rakennettu monia temppeleitä, joihin buddhalaismunkit tulevat maksettaessa. Ennen buddhalaistemppeliin menoa jotkut sytyttävät suitsukkeen ja kumartavat tervehdykseksi Buddhalle. Osa myös lausuu pari pyhää säettä.

Zenbuddhalaisuus

Zenbuddhalaisuutta kannattaa noin 12 miljoonaa ihmistä.

Zenbuddhalaisuuden tärkein käsite on zen, jonka periaatteena on itsensä löytäminen ja zen itsessään tarkoittaa mietiskelyä. Aluksi vain samurait, eli japanilaiset soturit harjoittivat mietiskelyä. Sittemmin mahdottomilta tuntuvien kysymysten selvittämisestä on tullut koko kansan tapa. Zentä harjoitetaan ryhdikkäässä istuma-asennossa tyhjentäessä mieltä. Näitä mahdottomia kysymyksiä kutsutaan nimellä **koan**. Tarpeeksi mietiskelyään voi valaistua. Harmonian ja mielenrauhan harjoittaminen näkyy monessa tavallisessa asiassa, esimerkiksi teeseremoniassa, eli chadossa, talon ja puutarhan suunnittelussa, sekä monien itsepuolustuslajien harjoittelussa. Monia näistä opetellaan myös koulussa.

Zenbuddhalainen voi myös valita teentien. Rauhallisessa ja hidastempoisessa seremoniassa tee valmistetaan ja tarjoillaan huolella juuri tietyllä tavalla. Vaatteilla, astioilla ja jopa kukilla on siinä suuri merkitys. Kaikessa tässä pyritään sopusointuun ja tyytyväisyyteen.

Lähteet:

Lipas 7

RaamattuNET Lukio – Japanin uskonnot

Kuvat google kuvahausta

